

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 475/2021-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ] advokátska kancelária s. r. o., [REDAKOVANÉ], proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14Co/281/2018 takto

rozhodol:

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14Co/281/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **500 eur**, ktoré **je** Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v odvolacom konaní v civilnom spore. Okrem toho sťažovateľka žiada, aby ústavný súd krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie 3 000 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Proti sťažovateľke podal žalobca v roku 2017 na Okresnom súde Bratislava II žalobu, ktorou sa proti nej domáhal zaplattenia 5 400 eur s príslušenstvom ako nezaplatteného nájomného. Okresný súd rozsudkom z 10. mája 2018 žalobu zamietol a sťažovateľke priznal náhradu trov konania. Proti rozsudku podal žalobca 25. júna 2018 odvolanie. Krajskému súdu bol spis predložený 19. novembra 2018. Dňa 31. augusta 2020 sťažovateľka žiadala krajský súd o rozhodnutie vo veci, na čo krajský súd nereagoval. Krajský súd až rozsudkom z 22. júna 2021 potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby. Rozsudok okresného súdu a krajského súdu nadobudol právoplatnosť 27. júla 2021.

III.

3. Namietané porušenie základných práv sťažovateľka vidí v tom, že krajský súd vo veci nekonal od októbra 2018, teda viac ako 32 mesiacov, napriek tomu, že 31. augusta 2020 podala na krajskom súde žiadosť o rozhodnutie vo veci, na čo krajský súd nijak nereagoval.

4. Krajský súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že predložil vyjadrenie sudcu, ktorému bola vec pridelená, z ktorého vyplýva, že senát je dlhodobo zaťažený a nie je plne obsadený, a preto nebolo možné vec rozhodnúť neodkladne a bez prietáhov.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Vec je skutkovo a právne celkom jednoduchá, keďže rozhodovanie o takýchto žalobách je bežnou činnosťou všeobecných súdov. V správaní sťažovateľky neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania. Význam sporu pre sťažovateľku vyplynul z toho, že bola voči nej podaná žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zaplattenia 5 400 eur s príslušenstvom ako nezaplatteného nájomného. Tým, že išlo o konanie, v ktorom sa rozhoduje o zaplattenie peňažnej sumy s príslušenstvom, čo zjavne môže ovplyvniť aj majetkovú sféru sťažovateľky, možno dospieť k záveru, že význam sporu pre sťažovateľku bol podstatný. Rozhodujúci bol postup krajského súdu v spore, ktorý vo veci nekonal od 19. novembra 2018 do 22. júna 2021, teda viac ako dva roky. Krajský súd o odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom z 22. júna 2021 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby. Sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť 24. júna 2021, teda v čase podania ústavnej sťažnosti už krajský súd o odvolaní rozhodol, a preto nebolo krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

7. No i napriek tomu, že vec bola v čase podania ústavnej sťažnosti rozhodnutá, postup krajského súdu nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky, keďže nečinnosťou v období od novembra 2018 do júna 2021 spôsobil zbytočné preťahy v konaní. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovené a vyslovené, že postupom krajského súdu bolo porušené sťažovateľkou uvedené základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

8. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom rozhodujúcim faktorom pri zistení porušenia základných práv sťažovateľky bola nečinnosť krajského súdu. S prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľky význam sporu pre sťažovateľku a postup súdu, ústavný súd sťažovateľke priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy finančné zadostučinenie 500 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovetl.

V.

9. Zistené porušenie základných práv sťažovateľky odôvodňuje to, aby jej krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2021 je 181,17 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 181,17 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 10,87 eur) predstavuje 384,08 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 76,82 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu